

עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2012

עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2012

תוכן העניינים

דף

2	דוח רואה החשבון המבקר - דוחות כספיים שנתיים
3	מאזנים
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות תנועה בקרן הפנסיה
6-30	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר

לעמיתים של קרן הפנסיה עתודות

ביקרנו את המאזנים המצורפים של קרן הפנסיה עתודות, המנוהלת על ידי עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - הקרן או קרן הפנסיה) לימים 31 בדצמבר, 2012 ו-2011, את דוחות ההכנסות וההוצאות ואת דוחות התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הקרן. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר, 2012 ו-2011 ואת תוצאות פעולותיה והתנועה בהתחייבויות הפנסיוניות בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005, והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל).

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 21 במרס 2013 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

ליום 31 בדצמבר		באור	
2011	2012		
אלפי ש"ח			
153,490	217,869	5	רכוש שוטף
2,397	3	6	מזומנים ושווי מזומנים
55,979	69,822	7	חייבים ויתרות חובה
211,866	287,694		סיוע ממשלתי ישיר
			סך הכל רכוש שוטף
			השקעות
2,950,600	3,555,671	8	ניירות ערך שאינם סחירים
2,451,227	2,573,905	9	ניירות ערך סחירים
279,464	408,122	10	פקדונות והלוואות
5,681,291	6,537,698		סך הכל השקעות
5,893,157	6,825,392	3,4	סך הכל נכסים
			התחייבויות שוטפות
2,620	6,498	11	זכאים ויתרות זכות
		12	התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
1,541,529	1,952,856		לפנסיונרים
5,340,576	5,622,853		למבוטחים פעילים
962,769	1,225,590		למבוטחים לא פעילים
7,844,874	8,801,299		
			זכויות שייצברו בעתיד:
2,348,567	2,504,099		התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול
			בניכוי:
(1,618,872)	(1,796,033)		ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
			ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
(385,731)	(483,010)	13	שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד הדיווח
(7,847)	(200,379)		ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי
336,117	24,677		בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"
8,180,991	8,825,976		סיוע ממשלתי ישיר:
(1,340,470)	(1,887,491)	13	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע
6,840,521	6,938,485		הממשלתי הישיר לקרן
(949,984)	(119,591)		
5,890,537	6,818,894		גירעון אקטוארי
5,893,157	6,825,392		סך הכל התחייבויות פנסיוניות

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

21 במרס, 2013

אילן ברקת
סמנכ"ל כספים

שלום בן עיון
מנהל כללי

דורון סט
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2011	2012		
אלפי ש"ח			
3,386	2,736		הכנסות
			ממזומנים ושווי מזומנים
		14	מהשקעות:
60,219	336,572		בניירות ערך שאינם סחירים
18,210	348,887		בניירות ערך סחירים
2,498	93,504		בפקדונות והלוואות
80,927	778,963		
84,313	781,699		סך הכל הכנסות
55,979	73,243		סיוע ממשלתי ישיר
140,292	854,942		סך הכל הכנסות
			הוצאות
31,128	32,718	16	דמי ניהול לחברה המנהלת
89	3,226		הוצאות אחרות
31,217	35,944		סך הכל הוצאות
109,075	818,998		עודף הכנסות על הוצאות מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
5,627,247	5,890,537	יתרת הקרן לתחילת השנה
		תוספות לקרן
284,366	263,203	דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאיים
109,075	818,998	עודף הכנסות על הוצאות מועבר מדוח הכנסות והוצאות
393,441	1,082,201	סך הכל תוספות לקרן
		בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים
120,084	141,781	תשלומי פנסיה לעמיתים
10,067	12,063	פדיונות
130,151	153,844	סך הכל התשלומים לעמיתים
5,890,537	6,818,894	יתרת הקרן לסוף השנה

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1: - כללי

א. קרן הפנסיה

לקרן רישיון לעסוק בביטוח פנסיה.

הקרן הינה קרן סגורה ונכללים בה עמיתים שהצטרפו לקרן עד 31 בדצמבר, 1994. לגבי עמיתים שהצטרפו בתקופה ינואר עד מרץ, 1995 ראה באור ז' להלן.

הקרן מפעילה שלוש תוכניות פנסיוניות: פנסיה מקיפה, פנסיה מקיפה לעמית חבר בקבוצה ופנסית זיקנה. דמי הפנסיה נקבעים על יסוד תקופת החברות בקרן וההפקדות בגינן וכן על-פי הסכמי רציפות, הכל כמפורט בתקנון הקרן. הפנסיה משולמת לעמית בהגיעו לגיל הזכאות ולשאיריו הזכאים על-פי תקנון הקרן.

הקרן מנוהלת כקרן מאוזנת. ההתחייבות האקטוארית מחושבת על בסיס אישי וכל עודף (גרעון) אקטוארי מחולק בין עמיתי הקרן על ידי התאמת זכויותיהם [ראה באור ו' להלן].

כספי הקרן מושקעים לפי הכללים שנקבעו בתקנות מס הכנסה.

ב. החברה המנהלת

הקרן נוהלה עד ליום 1 בינואר, 2007 ע"י שבח ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - "שבח"). על-פי תנאי היתר השליטה מיום 16 בינואר, 2006 שניתן לביטוח חקלאי וכלל ביטוח, עמד ההיתר בתוקף עד למועד בו יבוטל רישיון המבטח של שבח או של החברה המנהלת. לאור זאת ולאור התחייבותן המשותפת של בעלות השליטה (ביטוח חקלאי וכלל ביטוח) ושל שבח והחברה המנהלת ננקט הליך רה-אורגניזציה בשבח ובחברה המנהלת. בהתאם לנוהל שנקבע על-ידי אגף שוק ההון:

"נוהל הגשת בקשה להפיכת קופת גמל המאוגדת כתאגיד להיות מנוהלת בנאמנות בידי חברה מנהלת".
על פי הליך הרה-אורגניזציה, החל מיום ה-1 בינואר, 2007 החברה המנהלת של קרן פנסיה עתודות היא עתודות קרן פנסיה לשכירים ולעצמאיים בע"מ וכל התחייבויותיה של שבח הוסבו לחברה המנהלת, כאשר במהלך 2008 חדלה שבח מלהיות חברה מנהלת של הקרן לאחר פירוקה.

קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין קרן הפנסיה ונכסיה.

ג. הגדרות

הקרן, עתודות	- קרן הפנסיה עתודות.
החברה המנהלת	- עתודות קרן פנסיה לשכירים ולעצמאיים בע"מ.
עמיתים ותיקים	- עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 דצמבר 1994.
עמיתי תקופת הביניים	- עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר - מרס 1995.
מדד	- מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
צדדים קשורים	- כהגדרתם בתקנות מס הכנסה וכמשמעותם בגילוי דעת 29 של לשכת רואי חשבון בישראל.
בעלי עניין	- כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
אגף שוק ההון	- אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
הממונה	- הממונה על אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
תקנות מס הכנסה	- תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.
קרנות חדשות	- מיטבית - עתודות כללית משלימה.
	- מיטבית - עתודות קרן פנסיה בהתאמה אישית.

באור 1: - כללי (המשך)

ד. פסק דין בענין עמיתי תקופת הביניים:

ביום 22 בדצמבר, 1999 ניתן בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק (בג"ץ) פסק דין בעתירות שהוגשו כנגד ממשלת ישראל, שר האוצר והממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

פסק הדין קובע כי עמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בשלושת החודשים הראשונים של 1995 (להלן - תקופת הביניים) ואשר הוראות אגף שוק ההון קבעו כי ישתייכו לקרנות פנסיה חדשות, יורשו להשאר כעמיתים בקרנות הפנסיה אליהן הצטרפו (דהיינו הקרנות הותיקות) בתנאים שחלו עליהם שעה שהצטרפו לקרן. דמי הגמולים של עמיתים אלה יכללו בקרן הותיקה, אולם הקרן הותיקה לא תורשה לרכוש עבור עמיתים שהצטרפו בתקופת הביניים אגרות חוב ישנות (מסוג "מירוץ" הנושאות ריבית של 5.5% לשנה) אלא רק אגרות חוב חדשות (מסוג "ערד" הנושאות ריבית של 4.8% לשנה). דמי הניהול בגין דמי הגמולים המתקבלים מעמיתי תקופת הביניים, הותאמו לאחר פסיקת בג"ץ.

באור 2: - מדיניות חשבונאית

עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. כללי החשבונאות

בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ובתקנות מס הכנסה.

2. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

באור 2: - מדיניות חשבונאית (המשך)

עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת הקרן להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות בבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי הקרן ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה:

1. קביעת שווי הוגן של נכסי חוב בלתי סחירים

השווי הוגן של אגרות חוב בלתי סחירות, הלוואות ופיקדונות, הנמדדים בשווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות, אשר מידע על השווי הוגן ניתן לצורכי ביאור בלבד מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים.

2. ירידת ערך השקעות פיננסיות

כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין נכסי חוב שאינם סחירים המוצגים בעלותם המופחתת, סכום ההפסד נזקף לדוח הכנסות והוצאות.

באור 2: - מדיניות חשבונאית (המשך)

עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. התחייבויות פנסיוניות

ההתחייבויות הפנסיוניות מבטאת את אומדן הערך הנוכחי של התחייבויות הקרן למבוטחים פעילים, למבוטחים לא פעילים ולפנסיונרים כפי שחושבו על - ידי אקטואר הקרן מר כשריאל רמי. לגבי שינויים בהנחות עיקריות שנקבעו על ידי הממונה ושימשו בחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות ראה באור 12.

4. תביעות משפטיות

הקרן חשופה לטענות/תביעות משפטיות שטרם נטענו/הוגשו, וזאת, בין היתר, בהתקיים ספק בפרשנות הסכם ו/או הוראת דין ו/או אופן יישום. חשיפה זו מובאת לידיעת הקרן במספר דרכים, ובין היתר: באמצעות פניות לקוחות לגורמים בקרן ובמיוחד לממונה על פניות הציבור, באמצעות תלונות לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד המפקח, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט. נושאים אלו מובאים לידיעת החברה המנהלת אם וככל שהגורמים המטפלים מזהים כי הטענות עשויות להיות בעלות השלכות רחבות. בהערכת הסיכון הנובע מטענות/תביעות שטרם הוגשו מסתמכת החברה המנהלת על הערכות פנימיות של הגורמים המטפלים וההנהלה, המשקללות את הערכת הסיכוי להגשת תביעה ואת הסיכוי להצלחת התביעה, אם וככל שתוגש. ההערכה מבוססת על הניסיון שנצבר ביחס להגשת תביעות ועל ניתוח הטענות לגופן. מטבע הדברים, לאור השלב הראשוני בו מצוי ברור הטענה המשפטית, עשויה התוצאה בפועל להיות שונה מההערכה שנעשתה בשלב שטרם הוגשה התביעה.

ג. מזומנים ושווי מזומנים

כשווי מזומנים נחשבות השקעות שנוזלותן גבוהה הכוללות, בין היתר, פקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנקים והתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על שלושה חודשים ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

ד. השקעות פיננסיות

- השקעות סחירות - נמדדות לפי שווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות. השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח.
- מניות ואופציות לא סחירות, קרנות הון סיכון וקרנות השקעה בלתי סחירות - נמדדות לפי שווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות. השווי ההוגן נקבע, אחת לשנה לפחות, באמצעות שימוש בשיטות הערכה מקובלות.

● נכסי חוב שאינם סחירים

לפי שווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות. השווי ההוגן מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

חלק ממכשירי החוב שאינם סחירים אשר נרכשו בשנת 2009 נמדדו על פי עלות מתואמת, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית כמתאפשר על פי הוראת שעה שפרסם הממונה.

באור 2: - מדיניות חשבונאית (המשך)

עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מזומנים ושווי מזומנים

- א. נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום הדיווח.
- ב. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.
- ג. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין היציגים של הדולר של ארה"ב ועל שיעורי השינויים שחלו בהם:

ליום	שער החליפין היציג של הדולר בש"ח	המדד הידוע חודש דצמבר בנקודות *
31.12.2012	3.73	117.64
31.12.2011	3.82	115.97
שיעורי השינוי בשנת	%	%
2012	(2.30)	1.44
2011	7.66	2.55

(* המדד לפי בסיס ממוצע 2006 = 100).

ו. התחייבויות פנסיוניות

מיום 31 בדצמבר, 2007 חושב המאזן האקטוארי על בסיס אקטוארי לפי חוזר פנסיה 3-6-2007. החל מיום 31 בדצמבר, 2012 מחושב המאזן האקטוארי על בסיס אקטוארי לפי חוזר פנסיה 3-4-2012 לפיו שונו הנחות דמוגרפיות שונות ובהן שיעורי תמותה והשינויים בהם, שיעורי יציאה לנכות, שיעורי החלמה שנתיים של נכים, שיעורי נישואים, מספר ילדים וגילם. הדוח האקטוארי נערך על-ידי האקטואר הראשי של הקרן מר כשריאל רמי.

הנתונים נגזרו מתוך הדוח האקטוארי. יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

ז. שיטת רישום דמי גמולים ותשלומים לגמלאים ושאיירים ואחרים

דמי הגמולים והתשלומים לגמלאים, שאירים ואחרים, נרשמים לפי חודש הגביה והתשלום בפועל. דמי ניהול מניכוי הקרן נרשמים בתום החודש בגינו הם שולמו.

באור 3: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים :

סך הכל	עמיתים ותקים אלפי ש"ח	
	עמיתים ותקים	עמיתי תקופת הביניים
217,869	191,947	25,922
3	3	-
69,822	66,128	3,694
3,555,671	3,131,626	424,045
2,573,905	2,211,251	362,654
408,122	353,270	54,852
6,825,392	5,954,225	871,167
-	(6,385)	6,385
6,825,392	5,947,840	877,552
(6,498)	(5,888)	(610)
6,818,894	5,941,952	876,942

ליום 31 בדצמבר 2012
 מזומנים ושווי מזומנים
 חייבים ויתרות חובה
 סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
 ניירות ערך שאינם סחירים
 ניירות ערך סחירים
 פקדונות
 סך הכל נכסים
 יתרה בין סוגי ההתחייבויות
 התחייבויות שוטפות

153,490	138,360	15,130
2,397	2,397	-
55,979	52,835	3,144
2,950,600	2,597,240	353,360
2,451,227	2,114,755	336,472
279,464	243,163	36,301
5,893,157	5,148,750	744,407
-	(2,033)	2,033
5,893,157	5,146,717	746,440
(2,620)	(1,404)	(1,216)
5,890,537	5,145,313	745,224

ליום 31 בדצמבר 2011
 מזומנים ושווי מזומנים
 חייבים ויתרות חובה
 סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
 ניירות ערך שאינם סחירים
 ניירות ערך סחירים
 פקדונות והלוואות
 סך הכל נכסים
 יתרה בין סוגי ההתחייבויות
 התחייבויות שוטפות

באור 3: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים :

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
1,952,856	1,749,808	203,048
5,622,853	4,943,790	679,063
1,225,590	1,029,400	196,190
8,801,299	7,722,998	1,078,301
2,504,099	2,036,686	467,413
(1,796,033)	(1,417,777)	(378,256)
(483,010)	(384,971)	(98,039)
(200,379)	(170,482)	(29,897)
24,667	63,456	(38,779)
(1,887,491)	(1,756,966)	(130,525)
6,938,485	6,029,488	908,997
(119,591)	(87,536)	(32,055)
6,818,894	5,941,952	876,942
6,498	5,888	610
6,825,392	5,947,840	877,552

ליום 31 בדצמבר 2012

זכויות שנצברו :

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שייצברו בעתיד :

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

בניכוי :

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן
צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן

ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב
החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"

סיוע ממשלתי ישיר :

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות
מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן

גרעון אקטוארי

סך-הכל התחייבויות פנסיוניות

התחייבויות שוטפות

באור 3: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים : (המשך)

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
1,541,529	1,370,052	171,477
5,340,576	4,712,282	628,294
962,769	798,029	164,740
<u>7,844,874</u>	<u>6,880,363</u>	<u>964,511</u>
2,348,567	1,963,129	385,438
(1,618,872)	(1,322,419)	(296,453)
(385,731)	(319,251)	(66,480)
(7,847)	2,055	(9,902)
<u>336,117</u>	<u>323,514</u>	<u>12,603</u>
(1,340,470)	(1,249,334)	(91,136)
6,840,521	5,954,543	885,978
(949,984)	(809,230)	(140,754)
5,890,537	5,145,313	745,224
2,620	1,404	1,216
<u>5,893,157</u>	<u>5,146,717</u>	<u>746,440</u>

ליום 31 בדצמבר 2011

זכויות שנצברו:

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שייצברו בעתיד:

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

בניכוי:

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן

ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"

סיוע ממשלתי ישיר:

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן

גרעון אקטוארי

סך-הכל התחייבויות פנסיוניות

התחייבויות שוטפות

באור 4: - נכסים לפי בסיס הצמדה

נכסים לפי בסיס הצמדה				
סך הכל	נכסים בחו"ל	בהצמדה למטבע חוץ	בהצמדה למדד	ללא תנאי הצמדה
אלפי ש"ח				
217,869	-	28,900	-	188,969
3	-	-	-	3
69,822	-	-	-	69,822
3,555,671	23,151	49,762	3,370,565	112,193
2,573,905	360,587	20,597	1,902,246	290,475
408,122	-	10,232	397,890	-
<u>6,825,392</u>	<u>383,738</u>	<u>109,491</u>	<u>5,670,701</u>	<u>661,462</u>

ליום 31 בדצמבר 2012

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה
ניירות ערך שאינם סחירים
ניירות ערך סחירים
פקדונות והלוואות
סך הכל נכסים

נכסים לפי בסיס הצמדה				
סך הכל	נכסים בחו"ל	בהצמדה למטבע חוץ	בהצמדה למדד	ללא תנאי הצמדה
אלפי ש"ח				
153,490	-	31,049	-	122,441
2,397	-	-	-	2,397
55,979	-	-	-	55,979
2,950,600	11,609	41,795	2,806,961	90,235
2,451,227	208,829	3,334	1,964,083	274,981
279,464	-	18,745	260,719	-
<u>5,893,157</u>	<u>220,438</u>	<u>94,923</u>	<u>5,031,763</u>	<u>546,033</u>

ליום 31 בדצמבר 2011

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה
ניירות ערך שאינם סחירים
ניירות ערך סחירים
פקדונות והלוואות
סך הכל נכסים

באור 5: - מזומנים ושווי מזומנים

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
90,850	80,906	9,944	140,035	124,203	15,832
31,591	28,051	3,540	48,934	45,307	3,627
122,441	108,957	13,484	188,969	169,510	19,459
31,049	29,403	1,646	28,900	22,437	6,463
153,490	138,360	15,130	217,869	191,947	25,922

ההרכב

מזומנים ושווי מזומנים בשקלים
עו"ש בבנקים
פקדונות במוסד כספי
מזומנים ושווי מזומנים במט"ח
סך הכל מזומנים ושווי מזומנים

באור 6: - חייבים ויתרות חובה

ההרכב

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
2,212	2,212	-	-	-	-
154	154	-	-	-	-
31	31	-	3	3	-
2,397	2,397	-	3	3	-

קרנות פנסיה
מס הכנסה
שונות

סך הכל חייבים ויתרות חובה

באור 7: - סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית

במכתב הממונה מיום 11 בדצמבר, 2003 לקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות שתוקן ביום 20 באוקטובר, 2004, הודיע הממונה כי ינתן סיוע כספי, בגין כל שנת כספים, החל משנת הכספים 2004 ואילך, שיהיה שווה לצירופם של כל אלה:

א. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים שאינם עמיתי תקופת הביניים:

1. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "מירון" או "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%.

2. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" המוחזקות בידי הקרן.

ב. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים:

1. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד" שהונפקו ביום 1 בינואר, 2004 או לאחריו, כאמור באותם דוחות כספיים, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני היום כאמור לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום האמור או לאחריו.

2. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "ערד", כאמור באותם דוחות כספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני ה- 1 בינואר, 2004, ובשיעור השווה להפרש שבין 70% לבין השיעור שמהוות אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" מתוך נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים.

סכום הסיוע המחושב המגיע לקרן לשנת 2012 הינו 69,822 אלפי ש"ח (לשנת 2011 - 55,979 אלפי ש"ח). סכום הסיוע לשנת 2012 אמור להתקבל בקרן בשנת 2013.

3. תחשיב הסיוע:

31 בדצמבר 2012					
סך הכל	עמיתים ותיקים		עמיתי תקופת ביניים		
אלפי ש"ח					
4,942,317	540,146	3,967,683	100,934	333,554	נכסים הזכאים לסיוע
-	0.71%	1.57%	0.19%	1.05%	שיעור הסיוע
<u>69,822</u>	<u>3,835</u>	<u>62,293</u>	<u>192</u>	<u>3,502</u>	סך הסיוע

(* בהתאם לתשואה השנתית האפקטיבית של אגרות החוב המיועדות.

באור 8: - ניירות ערך שאינם סחירים

א. ההרכב

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	
		תקופת הביניים			תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
1,727,164	1,506,651	220,513	2,186,120	1,908,402	277,718	אגרות חוב ממשלתיות (ראה ב' להלן)
1,069,881	949,209	120,672	1,197,469	1,063,394	134,075	אגרות חוב אחרות ושטרי הון (ראה ב' להלן)
2,797,045	2,455,860	341,185	3,383,589	2,971,796	411,793	
153,555	141,380	12,175	172,082	159,830	12,252	מניות וניירות ערך אחרים (ראה ג' להלן)
2,950,600	2,597,240	353,360	3,555,671	3,131,626	424,045	

ב. אגרות חוב שאינן סחירות

1. התפלגות לפי מועדי פדיון שלאחר תאריך הדיווח:

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	
		תקופת הביניים			תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
727	638	89	265,911	246,333	19,578	בשנה הראשונה
1,453	1,275	178	312,053	276,524	35,529	בשנה השנייה
1,453	1,275	178	286,054	245,091	40,963	בשנה השלישית
8,664	7,556	1,108	273,405	230,624	42,781	בשנה הרביעית
4,982	4,694	288	218,510	178,871	39,639	בשנה החמישית
59,588	56,300	3,288	398,821	342,801	56,020	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
245,302	225,894	19,408	511,870	487,148	24,722	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
726,969	675,161	51,808	1,029,994	888,237	141,757	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
1,747,907	1,483,067	264,840	86,971	76,167	10,804	מעל 15 שנים (עד שנת 2039)
2,797,045	2,455,860	341,185	3,383,589	2,971,796	411,793	

באור 8: - ניירות ערך שאינם סחירים (המשך)

ב. אגרות חוב שאינן סחירות (המשך)

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת :

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
14.92	14.92	14.91	6.07	6.07	6.07	התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)
-	-	-	3.55	3.55	-	צמוד מדד
3.11	3.11	3.09	2.08	2.08	2.01	צמוד מט"ח
-	-	-	10.31	10.31	-	התשואה הממוצעת לפדיון (אחוזים)
						צמוד מדד
						צמוד מט"ח

ג. מניות וניירות ערך אחרים

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
138,382	129,383	8,999	153,037	143,342	9,695	קרנות השקעה (ראה באור 20 להלן)
1,941	1,495	446	2,154	1,686	468	חוזים עתידיים
13,184	10,470	2,714	16,822	14,756	2,066	מוצרים מובנים
48	32	16	69	46	23	כתבי אופציה
153,555	141,380	12,175	172,082	159,830	12,252	

באור 9: - ניירות ערך סחירים

א. הרכב :

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
722,325	657,662	64,663	921,017	821,293	99,724	אגרות חוב ממשלתיות (ראה ב' להלן)
1,250,275	1,109,491	140,784	1,080,537	958,525	122,012	אגרות חוב אחרות (ראה ב' להלן)
1,972,600	1,767,153	205,447	2,001,554	1,779,818	221,736	
478,627	347,602	131,025	572,351	431,433	140,918	מניות, תעודות סל וניירות ערך אחרים (ראה ג' להלן)
2,451,227	2,114,755	336,472	2,573,905	2,211,251	362,654	

באור 9: - ניירות ערך סחירים (המשך)

ב. אגרות חוב ממשלתיות ואחרות

1. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך הדיווח :

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	
		תקופת הביניים			תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
53,477	51,726	1,751	34,387	29,541	4,846	בשנה הראשונה
1,046	893	153	56,164	51,611	4,553	בשנה השניה
3,199	2,639	560	62,693	55,288	7,405	בשנה השלישית
9,405	8,229	1,176	62,413	55,348	7,065	בשנה הרביעית
16,577	14,261	2,316	106,195	94,015	12,180	בשנה החמישית
176,017	155,766	20,251	230,957	203,474	27,483	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
350,827	313,475	37,352	456,276	405,812	50,464	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
635,551	570,440	65,111	32,960	29,797	3,163	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
726,501	649,724	76,777	959,509	854,932	104,577	מעל 15 שנים
1,972,600	1,767,153	205,447	2,001,554	1,779,818	221,736	

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת :

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	
		תקופת הביניים			תקופת הביניים	
התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)						
2.27	2.38	1.92	4.18	4.17	4.25	לא צמוד
17.50	17.50	18.18	11.60	11.66	11.11	צמוד מדד
13.22	13.22	13.74	2.29	2.29	2.35	צמוד מט"ח
1.69	1.58	6.90	10.67	10.59	11.27	נכסים בחו"ל
4.35	4.56	1.84	5.19	5.22	5.00	לא צמוד
3.47	3.47	3.85	3.09	2.79	5.54	צמוד מדד
11.43	11.43	10.90	3.42	3.42	3.13	צמוד מט"ח
3.23	3.02	6.62	6.56	6.56	6.51	נכסים בחו"ל

באור 9: - ניירות ערך סחירים (המשך)

ג. מניות וניירות ערך אחרים

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי		
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים	
189,368	137,792	51,576	253,432	184,306	69,126	מניות סחירות
242,994	188,490	54,504	250,323	199,458	50,865	תעודות סל
46,088	21,189	24,899	68,381	47,509	20,872	קרנות נאמנות
177	131	46	215	160	55	מוצרים מובנים
478,627	347,602	131,025	572,351	431,433	140,918	

באור 10: - פקדונות והלוואות

א. ההרכב:

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי		
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
222,061	195,770	26,291	233,464	207,944	25,520	פקדונות בבנקים צמודים למדד
57,403	47,393	10,010	174,658	145,326	29,332	הלוואות לאחרים
279,464	243,163	36,301	408,122	353,270	54,852	

ב. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך הדיווח:

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012			
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי		
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
677	561	116	10,653	8,799	1,854	בשנה הראשונה
2,789	2,405	384	14,825	12,694	2,131	בשנה השנייה
6,469	5,545	924	13,904	11,804	2,100	בשנה השלישית
5,427	4,357	1,070	17,571	14,634	2,937	בשנה הרביעית
2,714	2,280	434	15,352	9,893	5,459	בשנה החמישית
20,465	17,838	2,627	65,792	56,625	9,167	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
11,031	8,490	2,541	39,894	32,208	7,686	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
19,744	17,687	2,057	209,783	189,264	20,519	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
210,148	184,000	26,148	20,348	17,349	2,999	מעל 15 שנים
279,464	243,163	36,301	408,122	353,270	54,852	

באור 10: - פקדונות והלוואות (המשך)

ג. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת:

31 בדצמבר 2012			31 בדצמבר 2012		
עמיתים		עמיתי	עמיתים		עמיתי
סך הכל	ותיקים	תקופת הביניים	סך הכל	ותיקים	תקופת הביניים
14.09	14.09	13.60	8.02	8.12	7.36
6.16	6.16	6.16	6.28	6.28	6.29
4.25	4.25	4.13	2.72	2.73	2.67
3.69	3.69	3.69	4.06	4.06	4.06

התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)
צמוד מדד
צמוד מט"ח
התשואה הממוצעת לפדיון (אחוזים)
צמוד מדד
צמוד מט"ח

באור 11: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	
3	3,004
1,107	2,191
623	659
392	238
-	198
-	143
68	65
399	-
28	-
2,620	6,498

ההרכב:

מעסיקים ועמיתים
עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ – חברה מנהלת
התחייבות בגין חוזים עתידיים
מוסדות
עמיתים בגין הפקדות
קרנות פנסיה חדשות
זכאים בגין תשלומי פנסיה ופקדונות
סכומים לשלם בגין ניירות ערך
אחרים
סך הכל התחייבויות שוטפות

באור 12: - התחייבויות פנסיוניות

להלן התנועה בעודף (גירעון) אקטוארי:

31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	
(375,818)	(949,984)
(8,649)	1,881
(325,958)	269,627
(42,447)	(103,121)
(197,112)	662,006
(949,984)	(119,591)

ההרכב:

גירעון אקטוארי לתחילת השנה
חלוקת (עודף) גירעון אקטוארי לתחילת השנה בגין זכויות צבורות
השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות לתאריך המאזן
גירעון בגין דמי גמולים עתידיים עקב שינוי בעקום הריבית
השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
גירעון אקטוארי לסוף השנה

באור 12: - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב שנה קודמת:

31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
-	1,004,348	שינויים בתקנון והסכמים
(316,281)	(684,752)	שינוי בעקום הריבית
(9,677)	(49,969)	שינוי אומדן ושינויים בהנחות
(325,958)	269,627	

2. פירוט השפעת השינויים שחלו בהנחות לעומת ההנחות בשנה הקודמת:

31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
(10,238)	(3,591)	מקרי מוות בפועל נמוך מהצפוי
(38,855)	(37,399)	השפעה של הפקדות במהלך השנה
(21,242)	(18,516)	תשלומי הקרן ודחיית פנסיה
(122,029)	726,386	תשואה בפועל גבוהה (נמוכה) מהתשואה החזויה
(4,748)	(4,874)	אחרות
(197,112)	662,006	סך הכל השפעות שוטפות

3. חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר של הקרן. החישוב בוצע בהתאם לחוזרי האוצר מס' 1-3-2013 וההנחיות החדשות לשנת הדוח בנוגע לכרית הביטחון (ראה סעיף 4 להלן).

4. כרית הביטחון

בחודש מאי 2003 הודיע משרד האוצר כי תועמד כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר על מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות. בהתאם להמלצות ועדת "ברנע" מחודש אוגוסט 2011 לפיהן כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גירעון הקרנות הוותיקות שבהסדר, הנובע מירידה בעקום הריבית על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתיה, הוענקה כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בלבד. בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה באפריל 2011 על ידי הקרן ועותרים נוספים כנגד שר האוצר ואחראי, בטענה לאפליית הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר (להלן: "הקרנות הוותיקות"), התנהל משא ומתן בין החברות המנהלות של הקרנות הוותיקות לבין המפקח. בינואר 2012 פורסם תזכיר חוק, אשר כלל, בין היתר, עקרונות וכללים להקצאת סכומים מתקציב המדינה לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר, במטרה למתן את השפעת השינויים בעקום הריבית על זכויות העמיתים בקרנות. ביולי 2012 הודיע משרד האוצר כי בכוונתו להוביל שינוי חקיקה במסגרתו תינתן כרית ביטחון לקרנות הוותיקות, בסכום כולל של 2.5 מיליארד ש"ח בכפוף לתנאים שנקבעו על ידו, וביניהן תיקון תקנוני הקרנות באופן בו תבוצע הפחתת זכויות. הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 27) (כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ג-2012 הונחה על שולחן הכנסת לקראת קריאה ראשונה ביום 5.11.2012. כיוון שההצעה טרם עברה בקריאה ראשונה בכנסת ה-18, לא חל עליה דין רציפות, ולכן יהיה על הממשלה להגישה מחדש בכנסת הנוכחית. הקרן ממשיכה לנהל דיונים עם המפקח באשר לנוסח החוק הסופי.

באור 12: - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

4. כרית הביטחון (המשך)

במרס 2012, נוכח גרעון אקטוארי בקרן, שמקורו, בין היתר, בירידה בעקום הריבית, בסכום של כ- 950 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011, אושר בדירקטוריון הקרן ביצוע הפחתת זכויות בהתאם לתקנון הקרן. בהמשך לפניית הקרן לקבלת כרית ביטחון, כמפורט לעיל, התקבלה הסכמת משרד האוצר לביטול ביצוע הפחתת הזכויות כאמור. בהתאם, הושבו באפריל 2012 הזכויות שהופחתו בגין מאזן אקטוארי לשנת 2011.

שינויים שחלו בתקנון הקרן:

לצורך קבלת כרית הביטחון ובהתאם לתנאים שנקבעו בהצעת החוק, עתודות הוותיקה פעלה לתקן את תקנון קרן הפנסיה הוותיקה בהתאם.

להלן פירוט השינויים העיקריים שחלו בתקנון הקרן בתקופת הדוח:

- א. ניכוי השיעורים הבאים מכל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, כמפורט להלן:
 - בשנת 2013 - 0.25% ;
 - בשנת 2014 - 0.75% ;
 - בשנת 2015 - 1% ;
 - בשנת 2016 - 1.5% ;
 - בשנת 2017 ואילך - 1.75%.
- ב. חישוב כל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, וכן חישוב כל מנת פנסיה, לא יוצמד למדד מדי חודש, אלא יתעדכן מדי שנה על פי המדד הידוע ביום העדכון ביחס למדד הידוע בשנה שקדמה לה.
- ג. הפחתת מנות פנסיה ותשלומי הפנסיה בסוף כל שנה, למשך תקופה של 5 שנים שתחל ב- 15/01/2014, בשיעור של 1.15% בכפוף לתנאים שנקבעו.
- ד. עדכון גיל הזכאות לפנסיה זקנה ל- 67 לגבר ו- 62 לאישה.
- ה. נוספו הבהרות לחישוב מנות הפנסיה לגיל הזכאות.
- ו. הפחתת הריבית התעריפית ב- 0.5%.

באור 13: - סיוע מממשלתי ישיר

א. להלן החלוקה של הסיוע הממשלתי הישיר:

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
1,340,470	1,887,491	(א) הערך הנוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
385,731	483,010	(ב) הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
<u>1,726,201</u>	<u>2,370,501</u>	

חישוב הסיוע הממשלתי הישיר נערך בהתאם להנחיות חוזר פנסיה מספר 3-3-2006 מיום 8 במרס, 2006, כמפורט להלן:

1. הסיוע הממשלתי הישיר אשר צפוי להיות משולם לקרן מחושב בהתאם לכללים שנקבעו בנוהל להעברת סיוע כספי לקרנות הפנסיה הותיקות המאוזנות מיום 15 בדצמבר, 2004. הערך הנוכחי של סיוע זה מחושב באמצעות תחזית תזרים מזומנים בהתאם להנחות על תשואת הקרן הצפויה בכל שנה והכל לפי ההנחיות שנקבעו בחוזר.

ב. הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש בעתיד מחושב בגובה ההפרש בין העודף או הגרעון האקטוארי המחושב כאשר ערך אג"ח מסוג ערד משוערכות לפי שווי מותאם לעומת שיערוכם לפי שווי הוגן.

ג. להלן מוצג ההפרש בין שווי הוגן של אגרות חוב מיועדות המוחזקות על ידי הקרן לבין עלותן המתואמת:

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
1,727,164	2,186,120	שווי הוגן אגרות חוב מיועדות
1,489,664	1,904,769	עלות מתואמת אגרות חוב מיועדות
<u>237,500</u>	<u>281,351</u>	הפרש

באור 14: - הכנסות (הפסדים) מהשקעות

לשנה שהסתיימה ביום 31 לדצמבר	
2011	2012
74,103	153,281
(17,768)	175,365
3,884	7,926
60,219	336,572
41,751	109,403
42,655	170,754
(66,196)	68,730
18,210	348,887
2,498	93,504
80,927	778,963

בניירות ערך שאינם סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב אחרות

מניות וניירות ערך אחרים

בניירות ערך סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב אחרות

מניות וניירות ערך אחרים

בפקדונות בבנקים והלוואות

באור 15 - ניהול סיכונים

א. כללי

הקרן חשופה בפעילותה לסיכונים העיקריים הבאים:

- סיכון אשראי;
- סיכון נזילות;
- סיכון שוק;
- סיכונים ביטוחיים;
- סיכונים תפעוליים.

בבאור זה ניתן מידע בדבר החשיפה של הקרן לכל אחד מהסיכונים שלעיל, מדיניות ותהליכים לגבי מדידה וניהול של הסיכון. גילוי כמותי נוסף נכלל לאורך כל דוחות כספיים אלה.

מדיניות ניהול הסיכונים בקרן מבוססת בעיקרה על מדיניות הדירקטוריון וועדת ההשקעות ועל הוראות הממונה. לקרן מנהלת סיכונים כמתחייב מחוק הפיקוח על הביטוח. מנהלת הסיכונים מדווחת תקופתית לדירקטוריון החברה המנהלת בדבר זיהוי והערכת הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסן של הקרנות ושל החברה המנהלת, זכויותיהם של העמיתים והערכת המדיניות, התהליכים והבקורות המתייחסים לסיכונים. כמו כן הדירקטוריון אישר מדיניות חשיפה לסיכונים ההשקעה ולסיכונים האשראי ומדיניות סיכונים כוללת. הדירקטוריון וועדת ההשקעות מפקחים על עמידה במדיניות שנקבעה באמצעות דיווחים המוגשים להם. הקרן עוקבת אחר התפתחויות בתחומי הסיכון שהיא חשופה אליהם, מעדכנת רבעונית את הערכת הסיכונים והבקורות ופועלת להגבלת הסיכונים בהתאם להחלטות הדירקטוריון וועדת ההשקעות ולשיפור הבקורות.

ב. סיכון אשראי

סיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכונים אשראי יכולים לבוא לידי ביטוי בדרכים שונות כגון אי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך, ירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי וכו'.

הקרן מעמידה אשראי לצדדים שלישיים בעיקר במסגרת פעילות ההשקעה שלה. האשראי יכול להינתן בדרכים שונות ביניהן פיקדונות בנקאיים, השקעה באגרות חוב, מתן הלוואות וכו'. בנוסף, הקרן עשויה להיות חשופה לסיכונים אשראי של צדדים נגדיים לחוזים פיננסיים כגון נגזרים. בגין החזקותיה בנכסי החוב, חשופה הקרן לירידה בשווי הנכסים כתוצאה מפגיעה באיתנות הפיננסית של החייב ואף כתוצאה מעליה במרווחי האשראי בשוק. הקרן חשופה במידה פחותה גם לחובות מעבידים בפיגור בגין הפקדות לביטוח פנסיוני.

בניהול ההשקעות, הקרן פועלת ע"פ מדיניות האשראי שאישר הדירקטוריון, נמנעת מריכוזיות יתר של חשיפה לצד נגדי ולקבוצה של צדדים נגדיים, ומשקיעה בעיקר בנכסי חוב בעלי דירוגים גבוהים, בארץ ובחו"ל. כמו כן, הקרן מבצעת הערכה שוטפת של סיכונים האשראי בתיקי הנכסים שלה ופועלת במטרה להגבילם לרמות שנקבעו על ידה. הקרן מקיימת הליך של איתור חובות בהם ישנו חשש להתפתחויות שליליות ולגביהם מתבצע הליך של הערכת הסיכון של מצב החוב, בדיקת הצורך בהתאמת השווי, בדיקת אפשרויות הפעולה העומדות בפני הקרן ונקיטת פעולות לקידום השגת הסדרים על בסיס בדיקה כלכלית ומשפטית מוקדמת וזאת לצורך מיקסום הערך הניתן להשבה.

ג. סיכון נזילות

סיכון הנובע מאי הוודאות שקיימת לגבי עיתוי תשלומים מחד וזמינות מקורות מאידך. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי בתנאי לחץ ומכירתם במחירים הנמוכים ממחירי השוק. צורך כזה עלול להיווצר בנסיבות מסוימות כתוצאה מניוד או פדיון כספי עמיתים. בנוסף, בקרן מספר רב יחסית של עמיתים אשר עברו את גיל הפרישה וטרם החלו לקבל גמלה. הקרן חשופה לשינויים בדפוסי ההתנהגות של העמיתים בהתייחס לקבלת גמלה. הקרן עוקבת אחר דפוסי ההפקדה והמשיכה ובוחנת את צרכי הנזילות לצורך קביעת רמת הנזילות הנדרשת בתיק ההשקעות.

באור 15 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק

סיכון שוק הוא הסיכון ששינויים במחירי שוק, כגון שערי חליפין של מטבע חוץ, מדד המחירים לצרכן, שיעורי ריבית ומחירים של מכשירים הונניים, ישפיעו על הכנסות הקרן או על ערך אחזקותיה במכשירים פיננסיים. מטרת ניהול סיכוני השוק הינה לשמור על החשיפה לסיכוני שוק במסגרת שנקבעה, תוך כדי מקסום התשואה.

הכספים המגבים את ההתחייבויות האקטואריות של הקרנות מושקעים בנכסים שונים, בכפוף להוראות הדין. אי התאמה במח"מ, בעיתוי תזרימי מזומנים, בבסיס ההצמדה, או במטבע, עשויה לחשוף את הקרן לסיכון. בהתחשב במח"מ הארוך של ההתחייבויות בקרן ובהיעדר נכסי השקעה מתאימים בעלי מח"מ דומה, לא ניתן להביא להתאמה מלאה.

עם זאת, נכסי הקרן מנוהלים בשים לב לאופי ההתחייבויות, ומתוך מגמה להשיג תשואה הולמת על הנכסים תוך שמירה על פיזור בתיק ועל רמת סיכון סבירה.

סיכון ריבית - מח"מ שונה להתחייבויות של הקרן ולנכסיה, יבוא לידי ביטוי ברגישות שונה לשינויים בשיעורי ריבית על פני עקום התשואות. היות ומח"מ התחייבויות הקרן ארוך ממח"מ נכסיה, ומאחר שלא כל נכסי הקרן רגישים לריבית, השפעת השינויים בעקום התשואות תהיה משמעותית יותר בצד ההתחייבויות לעומת צד הנכסים. בפרט, ירידה בריבית עלולה להביא לפגיעה בזכויות העמיתים מאחר שהיא צפויה לגרום לעליה בהתחייבויות האקטואריות מבלי שתביא לעליה מקבילה בערך הנכסים. רגישות זכויות העמיתים לירידה בשיעור הריבית הצמודה ממותנת, בתנאים מסוימים, בכפוף להפעלתה של כרית הביטחון (ראה באור 12 לעיל).

סיכון מרווח אשראי - בגין השקעותיה בנכסי חוב ללא ממשלתיים חשופה הקרן לשינויים בערכם של נכסים אלו כתוצאה משינויים במרווחי האשראי בשוק.

סיכון מטבע – חלק מנכסי הקרן הינו במט"ח ולפיכך חשוף לשינויי שער החליפין הריאלי מול השקל. הקרן מגדרת חלק מסיכון המט"ח הנובע מהשקעותיה אלה.

סיכון אינפלציה - מאחר וחלק מנכסי הקרן אינם צמודים למדד, עליה בשיעור האינפלציה עלולה לפגוע בשמירה על הערך הריאלי של הצבירה לעמיתים ושל הגמלה לפנסיונרים.

סיכוני שוק אחרים - הסיכון להפסד בגין שינוי במחירי נכסים כגון מניות וקרנות השקעה. בגין השקעות אלו יש לקרן חשיפה גם לשינויים בשווקי ההון הבינלאומיים.

מידת החשיפה לסיכונים השונים שונה בין הקרן הותיקה לקרן הרבעון. בקרן הותיקה פרופיל סיכון סולידי יותר, תוך חשיפה נמוכה יותר למניות.

התממשות של סיכוני שוק, כאמור לעיל, עלולה להביא להתממשות סיכון תשואה אשר עלול לפגוע ביתרה הצבורה לזכות העמיתים. השגת תשואה הנמוכה מהתשואה לפיה חושבו זכויות העמיתים עשויה לפגוע ביכולתם של העמיתים להשיג את רמת החיים המתוכננת לתקופת פרישתם ואף לגרום לתנודתיות בזכויות ובגובה הקצבה בעת פרישה. (ראה גם סעיף ה' להלן, סיכונים ביטוחיים).

בהתחשב במדיניות ההשקעות הכוללת ובמטרת הקרן בהתייחס לאופק זמן ההשקעה ולהתאמת נכסים להתחייבויות, ובהתחשב בסיכונים המתוארים לעיל, קבעה ועדת ההשקעות של הקרן הקצאת נכסים מפורטת וכן מסגרות פעילות, כללי השקעה, כללי פיזור וחשיפה, מדדי ייחוס וכללי דיווח ובקרה.

ועדת ההשקעות והדירקטוריון עוקבים אחר חשיפה לאפיקי השקעה שונים ותוצאות תרחישים, מבחני רגישות ומדדי סיכון נוספים, על מנת לוודא שהחשיפות לסיכוני שוק נאותות.

דירקטוריון הקרן, באמצעות ועדת הביקורת ובשילוב מבקר הפנים, בודק את התהליכים השונים בקרן ויישום נהלי עבודה.

באור 15 - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים

שינויים בהנחות אקטואריות – שינויים בהנחות האקטואריות משפיעים על המחויבות האקטוארית, אך אין להם השפעה על נכסי הקרן, כך שהם עלולים ליצור עודף התחייבויות על נכסים (גירעון אקטוארי).
ההנחות העיקריות המשפיעות על חישוב המחויבות האקטוארית בקרן, מלבד הריבית (ראה לעיל סעיף ד', סיכוני שוק) הן הנחות תמותה ותחלואה.
סיכון קטסטרופה - לקרן חשיפה פוטנציאלית לקטסטרופה מסוג של פגיעה בריכוז של עמיתים, למשל עובדים במקום עבודה אחד, אם כי חשיפה זו אינה מוערכת כמהותית.

ו. סיכונים תפעוליים

סיכונים תפעוליים מוגדרים כסיכון להפסד העלול להיגרם כתוצאה מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות המיכוניות ומאירועים חיצוניים. הגדרת סיכונים תפעוליים רחבה באופייה והיא כוללת מגוון רחב של חשיפות ובכללן, טעויות אנוש, מעילות והונאות של עובדים ו/או סוכנים ו/או צדדים שלישיים אחרים ואירועים אחרים. חשיפת הקרן נובעת מתהליכים הכוללים, בין היתר, את תהליכי ההשקעות, הרכש, השכר, גביה, תהליכים הקשורים בפעילות מול סוכני ביטוח ו/או יועצים/משווקים פנסיוניים, תשלום תביעות, תפעול חשבונות העמיתים לרבות ניהול ושיוך הזכויות בהם, פעולות ידניות, והתקשרויות עם ספקי שרות. לקרן חשיפה גבוהה לכשלים אפשריים בתחום מערכות מידע ובתחום אבטחת המידע. וכן קיימת חשיפה לסיכונים תפעוליים עקב הצורך להיערך לדרישות רגולטוריות משתנות.
הקרן מפעילה תהליכי ניהול ובקרה בפעילותה המכוונים להפחתת חשיפתה לסיכונים אלה.

באור 16: - דמי ניהול לחברה מנהלת

א. הקרן מנוהלת על ידי החברה המנהלת אשר על-פי ההסכם היא המנהלת הבלעדית של עסקי הקרן תמורת דמי ניהול שנתיים בשעורים המפורטים להלן:

1. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר, 1994:

פנסיה מקיפה	פנסית זיקנה (יסוד)	סכום המורכב משלושת אלה:
שיעור שלא יעלה על 3%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים)
שיעור שלא יעלה על 2%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים של הקרן לעמיתיה
שיעור שלא יעלה על 0.5%	-	מיתרת הנכסים בקרן

2. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר עד מרס, 1995:

פנסיה מקיפה	פנסית זיקנה (יסוד)	סכום המורכב משני אלה:
שיעור שלא יעלה על 6%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים)
שיעור שלא יעלה על 2%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים של הקרן לעמיתיה

ב. להלן הרכב דמי הניהול:

לשנה שהסתיימה ביום	
31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	
13,466	13,381
18,963	20,676
(1,301)	(1,339)
<u>31,128</u>	<u>32,718</u>

הוצאות דמי ניהול מהפקדות ומתשלומים
הוצאות דמי ניהול מצבירה
החזר דמי ניהול מהחברה המנהלת

באור 17: - פרטים על עסקאות עם צדדים קשורים

ליום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	
2,212	-
1,107	2,191
-	143

א. בסעיפי המאזן נכללה היתרה כדלקמן:

רכוש שוטף:

הקרנות החדשות

התחייבויות שוטפות:

זכאים ויתרות זכות - חברה מנהלת

- הקרנות החדשות

לשנה שהסתיימה ביום 31 לדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	
31,128	32,718

ב. הוצאות

דמי ניהול לחברה המנהלת

באור 18: - מסים על ההכנסה

קרן הפנסיה אושרה לצרכי מס כקופת גמל. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2013 והוא מוארך מידי שנה לשנה נוספת. בהתאם לכך, הכנסתה פטורה ממסים (בכפוף להתניות מסויימות בהן עמדה הקרן).

באור 19: - תשואת הקרן

תשואה נומינלית שנתית ברוטו
%
13.15
1.50
10.31

תשואה לשנת 2012

תשואה לשנת 2011

תשואה לשנת 2010

באור 20: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. חוק הגנת השכר התשי"ח - 1958, מטיל על הקרן התחייבות כלפי העובדים אם מעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק.

ב. התקשרויות :

הקרן התחייבה להשקעה כוללת בקרנות השקעה ובקרנות הון סיכון בסך 185,550 אלפי ש"ח. סכומי ההשקעה מועברים בחלקים, בהתאם לדרישותיהן של הקרנות. סכומי ההשקעה שטרם נדרשו מסתכמים לתאריך הדיווח בסך של 45,095 אלפי ש"ח.

ג. התחייבות תלויה

תחום חיסכון ארוך טווח, מאופיין במוצרים בעלי אורך חיים ממושך מאוד, וכפוף להוראות רגולציה ו/או מיסוי הנתונות לשינויים מהותיים, מורכבים ותכופים, על כן קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה. המוצרים בתחום זה מאופיינים מבנית גם במורכבות גבוהה, בתוספות/שינויים לנוסח הבסיסי של המוצרים וכן בשינויים רבים ותכופים לאורך חיי המוצר גם מצד העובדים ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם וזאת ביחס לכיסויים הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות לחיסכון. מורכבות ושינויים אלו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ולשיעורן, לרכיבים השונים של המוצר, לאופן שיוך הכספים לעובדים, למוצרים ולרכיביהם, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם, למעמד התעסוקתי, האישי והחיתומי של הלקוחות. מורכבות זו מתעצמת לאור ריבוי הצדדים הפועלים מול החברה בניהול המוצרים ותפעולם, לרבות לעניין הנחיות סותרות מצידם או מצד הבאים מכוחם. החברה, לומדת, מאתרת ומטפלת באופן שוטף ו/או מצויה בהליכי לימוד וטיפול של הסוגיות אשר עלולות לנבוע מהמורכבויות האמורות, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי לקוחות ו/או מוצרים. כמו כן, בהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים, החברה המנהלת נערכת לביצוע הליך מקיף של טיוב נתונים במערכות בתחום חיסכון ארוך טווח ומול הלקוחות ביחס לנתוני המוצרים. במסגרת זו החברה אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את היקפם ועלויותיהן של הליכי הטיפול והטיוב האמורים והשלכותיהם גם ביחס לפעילותה בעבר ולא ניתן אף לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהם בקשר עם הפעילויות בתחומים אלו, אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

באור 20: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

בחודש דצמבר מונה כמנכ"ל הקרן שלום בן עיון אשר החליף צביקה קידר.
